

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภาษาถิ่นสี่ภาค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ท่องไปทั่วถิ่นไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผู้ภาษาเหนือ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ภาษาไทยมาตรฐาน คือ ภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการของคนไทย
ภาษาถิ่น คือ ภาษาที่ใช้ในแต่ละท้องถิ่น ได้แก่

- ๑) ภาษาถิ่นกลาง ใช้พูดกันในประเทศไทยและจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย ถือเป็นภาษาไทยมาตรฐาน
- ๒) ภาษาถิ่นเหนือ ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย
- ๓) ภาษาถิ่นอีสาน ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคอีสานของประเทศไทย
- ๔) ภาษาถิ่นใต้ ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย

ความสำคัญของภาษาไทยถิ่น

- ๑) เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๒) เป็นสัญลักษณ์ของคนในท้องถิ่น
- ๓) ช่วยให้เข้าใจวรรณคดีไทยบางเรื่องได้อย่างลึกซึ้ง
- ๔) ช่วยสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางเปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน

ข้อ	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาถิ่นใต้
๑	สับปะรด	บ่าชะนัต	บักนัต	ยานัต
๒	มะละกอ	บักก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ
๓	ขนุน	บะหนุน	บักมี	หนุน
๔	ฝรั่ง	มะก้วยแก้ว	บักสีดา	ชมพู่
๕	ขนมจีน	ขนมจีน	ขนมจีน	ขนมจีน
๖	น้อยหน้า	บะแน	บักเขียบ	น้อยหน้า
๗	น้ำพริก	น้ำพิก	แจ่ว	น้ำซุบ
๘	อร่อย	ลำ	แซ่บ	หรอย
๙	โมโห	โหด	สุน	หวิบ
๑๐	รัก	ฮัก	ฮัก	หรั๊ก
๑๑	คิดถึง	กึดฮอด	คิดฮอด	ข้องใจ
๑๒	พูด	อู้	เว้า	ແหลง
๑๓	กลับบ้าน	ปิ๊กบ้าน	เมื่อบ้าน	หลบบ้าน
๑๔	ดู	ผ่อ	เบิ่ง	แล
๑๕	ทำงาน	เยี้ยะงาน	เฮ็ดเวียก	ทำงาน
๑๖	เด็ก	ละอ่อน	เติกน้อย	เติก
๑๗	เพื่อน	เป็อน	เสี้ยว/หมู่	เผ็อน
๑๘	ฉั่น	ข้าเจ้า/เฮา	ข้อย/เฮา	ฉาน
๑๙	ข้าง	จ้าง	ช่าง	ฉ่าง
๒๐	โกหก	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮก
๒๒	เชิญ	เจิน	เซิน	เชิญ

ข้อ	ภาษาไทย มาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาถิ่นใต้
๒๓	สนุกมาก	ม่วนขนาด	ม่วนหลาย	หนุกจั่ง
๒๔	รองเท้า	เกือก	เกิบ	เกือก
๒๕	จริง	แท้	อีหลี	จริง

ตัวอย่างประโยคภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

สวัสดีค่ะ เป็นอย่างไรบ้าง วันนี้ทำไมไม่มาโรงเรียน

ภาษาถิ่นเหนือ

สวัสดีจ้าว เป็นจะไต่ห้อง ทำไมวันนี้บ่มาโรงเรียน

ภาษาถิ่นอีสาน

สวัสดีค่ะ เป็นจั่งไต่ มื้อนี้คือบ่มาโรงเรียน

ภาษาถิ่นใต้

หวัดดีค่ะ พร้อมั่ง ไชวันนี้ไม่มาโรงเรียน